

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: 1. Both sections are compulsory

- A Answer in detail (Any 3) (36)
- 1) Discuss concept of psychosocial development. Discuss ways to ensure school support in psychosocial development 12
  - 2) Discuss the various skills and ethics of family intervention. 12
  - 3) Discuss the benefits of encouraging family participation in setting up family support group. 12
  - 4) How can family collaboration with professionals support family in fostering all round development and developing communication and language in children with hearing impairment? 12
  - 5) Discuss in detail attitude towards disability in Indian scenario 12
- B Answer in brief (Any 4) (24)
- 6) Challenges in Psychosocial development of children with hearing impairment 6
  - 7) Context of families and family types in India 6
  - 8) Time management and its importance to parents of Children with Hearing Impairment. 6
  - 9) Parent Professional Partnership 6
  - 10) Social model of disability 6
  - 11) Different ways of fostering parent advocacy 6

*****

मराठी रुपांतर

[वेळ: २½ तास]

[गुण:६०]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: दोन्ही विभाग अनिवार्य आहेत.

- थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) (३६)
- १) मनोसामाजिक विकास संकल्पनाची चर्चा करा. मनोसामाजिक विकासात शाळेच्या समर्थनास सनिश्चित करण्याच्या पद्धतीची चर्चा करा. १२
- २) विविध कौशल्ये आणि कौटुंबिक हस्तक्षेपातील नैतिकता बद्दल चर्चा करा. १२
- ३) कुटुंब समर्थन गटाची स्थापना करण्यासाठी कुटुंबाच्या सहभागाच्या फायद्यांची चर्चा करा. १२
- ४) कुटुंब व तज्ञ त्यांच्यातील सहयोगामुळे कर्णबधिर मुलांच्या सर्वांगीण विकास व भाषा आणि संभाषण कौशल्याच्या वाढीसाठी कुटुंबाला कशी मदत मिळते? १२
- ५) भारतीय परिस्थितीमध्ये अपंगत्वाबद्दल तपशील वृत्तीवर चर्चा करा. १२
- ब) थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) (२४)
- ६) कर्णबाधिर मुलांच्या सुविधेसह मुलांच्या मानसिक विकासातील आव्हाने ६
- ७) भारतातील कुटुंब आणि कुटुंब प्रकारचा संदर्भ ६
- ८) वेळ व्यवस्थापन आणि कर्णबधिरत्व असलेल्या मुलांच्या पालकांना त्याचे महत्व. ६
- ९) पालक व्यावसायिक भागीदारी ६
- १०) अपंगत्व सामाजिक मॉडेल ६
- ११) पालक वकिलांना (एडवोकेसीला) प्रोत्साहन देण्याचे वेगवेगळे मार्ग ६

*****

हिंदी रूपांतर

[समय: २ १/३ घंटे]

[अंक:६०]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B: दोनो विभाग अनिवार्य है ।

अ) विस्तार से उत्तर लिखिए (कोई तीन)	३६
१) मनोसामाजिक विकास की संकल्पना पर चर्चा किजीए । मनोसामाजिक विकास में विद्यालयों के समर्थन को सुनिश्चित करने के तरीको पर चर्चा किजीए	१२
२) परिवार हस्तक्षेपण के विभिन्न कौशल एवं नैतिकताओ पर चर्चा किजीए	१२
३) परिवार समर्थन समूह की स्थापना (संगटन) मे परिवार भागीदारी को प्रोत्साहन देने के फायदो पर चर्चा किजीए ।	१२
४) परिवार का व्यवसायिको के साथ सहयोग, परिवार के श्रवण बाधित बच्चों के सम्पूर्ण विकास तथा संप्रेषण एवंभाषा के विकास को बढावा देने में कैसे सहायता प्रदान करता है?	१२
५) भारतीय परिदृश्य मे विकलांगता के प्रति प्रवृति पर विस्तार से चर्चा किजीए ।	१२
ब) संक्षिप्त में उत्तर लिखो (कोई चार)	(२४)
६) श्रवण बाधित बच्चो के मनोसामाजिक विकास मे आने वाली चुनोतियाँ	६
७) भारत में परिवारो के संदर्भ एव प्रकार	६
८) समय प्रबंधन एवं इसका श्रवण बाधित बच्चो के अभीभावको के लिए महत्व	६
९) अभिभावक व्यवसायिक भागीदारी	६
१०) विकलांगता का सामाजिक प्रतिरूप (मॉडल)	६
११) अभिभावक वकालत (एडवोकेसी)को बढावा देने के विभिन्न तरीके ।	६

*****